

FENYVESI OTTÓ

Topolya

HARKAI IMRE EMLÉKÉRE

Először a park kőfalát hordták el a szegények.
Az új hatalom nem szólt, útban volt neki minden:
a címeres városháza, a polgári kaszinó, a zárdaiskola.
A fürdők: a Limbek, a Pataki és a Vénusz.
A parkban lévő tó. A virágágyások.
Útban voltak a rózsák, a tulipánok. Bukszusok.
Vesszenek az artézi kutak is!
Nyoma se maradjon a magyar világnak!
Földig rombolták a szállót, a nagygazdaházat.

Mindent lebontottak.
A múlt törmelékeit elhordták,
a Bodrogh Mór-féle téglagyár gödrébe.
Oda temették a régiek szellemét,
majd befedték az új város szemetével.

Az időt és a dolgokat nem lehet feledni.
Szánkban fű ropogott: sárga bögyű
boglárka, kankalin, vadrezeda.
Kutyatej gyűlt bennünk.
Haragos villámok csaptak a földbe.
A kredenc tele törékeny porcelánnal.

A főutcán a módosabb épületeket
össze-vissza furkálták.
Új bejárat és ablak kellett.
Más távlatok. más látásmód.
Új világ épült, új ízlés szerinti,
az iskolában új tananyag.
Betonkalickák: négy-emeletnyi boldogsággal.

Eltűntek a régi zsidó házak,
elment egy újabb háborúval sújtott nemzedék.
A tó helyén salakos tenispálya készült.
Alatta nyugszanak, kiket
a partizánok legyilkoltak.
A Petőfi brigád dalait zengte
az ipartestület énekkarra.
Olykor kialudtak a fények.
A film többször elszakadt.
Sok minden elhalványult.

Ne feledjük, hogy Umetnostnak
(művészetnek) hívták a bútorgyárat.
De volt lapátgyár is,
meg koporsóüzem: Usluga.
(Állunk szolgálatára!)
Működött szélmalom számtalan.
(Egyet sikerült megmentened.)
Korzó is volt: a moteltól a csirkepiac utcáig.
Vasárnap délután felkerekedett a város.
Aki számított, mind ott jár-kelt, cikázott fel-alá:
a helyi nyilvánosság, jómódú gazdák a családjukkal,
iparosok, mesteremberek. Tanárok, orvosok.
Kalapos nagyságák, szerethető asszonykák.
Varrónők. Piaci kofák. Fejőnők.
Nyelvüket öltögető gyerekek.

Nem szabad feledni. Senkit se. Semmit.
Az imakönyvbe préselt ibolyákat,
a neveket, a melencéket,
a disznószőrös deszkákat és házfalakat se.
A kolbászok ízét. Az emberek bűnét.

Nem feledhetem, hogy túl sok volt a hó.
Hogy anyám az állomáson állt,
s integetett a vonat után, melyen
apám ült, s füstölt, mint a gyárkémény.
Ezt rajtam kívül már
elképzelni senki sem tudja.

Persze – így, úgy – múltak az évek.
Jött, s ment a szocializmus.
És a kender is elfogyott.
A virágok gyermekei verssorokba
menekültek, és csak híztak.
Kicszerélték ruhatárukat.
És nem tudnak feledni,
újabb katasztrófákat vizionálnak.

Mert a történeteknek nincs végük.
Az újak és régiek mind csak állnak,
s vesztegelnek az időben,
és folyton csak temetkeznek.
Késleltetik a napot,
lopják az időt.
Nyomják a pixeleket.
Szavakat szórnak a szélbe.
A narratív tudat felfalja saját gyermekeit.

Már csak én beszélek hozzád?
Éjszaka van a versben, s halál.
Alszik a világ, Horkol.
Lenyelte már az altatóit.